

Referat fra regionalt planforum i Nordland, 22. september 2021

Møtet ble holdt på Teams.

Møteleder: Katrine Erikstad, Nordland fylkeskommune (seksjonsleder plan og ressursutvikling)

Referent: Lill-Anita Horn, Nordland fylkeskommune (rådgiver plan, klima og naturressurser)

Sak 1 Midtveishøring - Revisjon av kommuneplanens arealdel 2014-2026, Hadsel kommune

Sak 1 <i>Fra Hadsel kommune</i>	
Hans Chr. Haakonsen (enhetsleder)	hans.christian.haakonsen@hadsel.kommune.no
Øyvind Bjerke (planlegger)	oyvind.bjerke@hadsel.kommune.no
Harald Andersen (landbruksrådgiver)	harald.henrik.andersen@hadsel.kommune.no
Per Anders Fjølstad (byggesaksbehandler)	per.anders.fjolstad@hadsel.kommune.no
Terese Nygård (miljørådgiver)	terese.nygaard@hadsel.kommune.no
<i>Forhindret fra å møte</i>	
Daniel Sowe (nærings sjef)	daniel.sowe@hadsel.kommune.no
Line Jakobsen (veiprosjektarbeider)	line.annette.jakobsen@hadsel.kommune.no

<i>Deltakere planforum</i>	
Svein Stuen	Statsforvalteren
Elisabeth Larsen	Statsforvalteren
Anne Sigrun Trandem	Sametinget
Tor-Erik Jule Lian	Forsvarsbygg
Søren Elkjær Kristensen	NVE
Ingrid Johanna Verbaan	NVE
Silje Svendsen	Fiskeridirektoratet
Trine Remman	Mattilsynet
Henning Sigstad	Direktoratet for mineralforvaltning

Katrine Erikstad	Nordland fylkeskommune, plan og ressursutvikling
Tim Chr. Tomkins-Moseng	Nordland fylkeskommune, plan, klima og naturressurser
Lill-Anita Horn	Nordland fylkeskommune, plan, klima og naturressurser
Kristin Marie Singstad	Nordland fylkeskommune, plan, klima og naturressurser
Tomm Jensen	Nordland fylkeskommune, folkehelse og lokal samfunnsutvikling
Grethe Kvam Vorvik	Nordland fylkeskommune, kulturminner
Silje Charlotta Wästlund	Nordland fylkeskommune, kulturminner
Torbjørn Ytrehus Moldestad	Nordland fylkeskommune, forvaltning fylkesveg
Toril Barthel	Nordland fylkeskommune, forvaltning fylkesveg
Sesselja Jónsdóttir	Nordland fylkeskommune, forvaltning fylkesveg
Stian Flengstad	Nordland fylkeskommune, ressursutvikling og forskning

Sak 1 Midtveishøring - Revisjon av kommuneplanens arealdel 2014-2026, Hadsel kommune

Hadsel kommune (HCH) presenterte saken – prosess, samfunnsdelen med arealpolitiske retningslinjer, m.m.:

- 13.12.2018: Planprogram for samfunnsdel og arealdel vedtas. («foreldet» ift. KPA?)
- 18.6.2021: Samfunnsdelen med arealregnskap vedtas. (mer enn 900 innspill ...)
Gir klarere arealføringer enn før (oppgradert fra «brosjyre» til «brukandes»).
- Kommuneplanens arealdel (KPA) skal ha bærekraftig balanse med hensyn til behov (etter politisk initiativ). Arealregnskap kobles mot eiendomsskatteregister(?) + veiregister → styrker en realistisk arealplan.
- I gang med internt «planprogram»/oversiktsdokument for KPA pga. erfart behov for utfyllende bestemmelser (foreløpig disposisjon) – fokus på brukbarhet av kommende plan for byggesak, utfyller med planbeskrivelse.
- Ny plan skal være mer arealgjerrig, ta mer hensyn til naturmangfold enn tidligere.
Utfordringer: Utbygginger og arealpress o.l., nye næringsområder (etter storstilt utbygging på Børøya er mye av tomtereservene brukt), nye hytteområder, fradeling av hyttetomter (diskusjon jord- og konsesjonsloven). Sikre landbrukets framtid i Hadsel på en god måte, bl.a. beiteområder i utmark. Hensynsone for landbruk, reindrift i Hadsel innland; flyttleier og årstidsbeiter. Vannforskrift, drikkevannskilder.
- Forholdet til interkommunal kystzoneplan skal være «plug in», vil være varsomme med å foreslå ting i sjøen (unntatt ev. utfyllinger o.l.) Har en fot i kystplanen, der man er i slutfase med konsekvensutredning (KU). Mål om å vedta kystplan (kommunevis) og KPA samtidig.
- 5.1. Strategier skal ha fokus på klima-energi-miljø (fra klimaplanen som er under revisjon), kommuneplanens arealdel skal avstemmes mot denne. Klimagassregnskap.
- 5.2 Mulige konflikter i samfunnsdelens mål – eks. bosetting på bygdene vs. fortetting og effektiv transport. Politikerne i Hadsel vil ha sterke distrikt.
- Strammer inn på kravene til lekeplasser (etter «Gjøvikmodellen»).
- 5.3. Folkehelse – ta vare på tettstedsnære grøntområder, folkehelse og livsmestring skal inn i all planlegging.
- 5.4 Næringspolitikk – næringer vil være nært tettsted, unntatt turisme.
- 5.5 Kommuneøkonomi
- 5.6 Større medvirkning enn tidligere.
- 5.7 Restriktiv arealbruk med hensyn til bærekraft - transformasjon i stedet for omdisponering av areal til utbygging. (Punktene e) og f) tilføyd pga. saker på Nordnes, Børøya nord, der tiltak startet før reguleringsplanen var ferdig, tillatelse fra politisk nivå.)
Samfunnssikkerhet – Nordlandskommunene må skjerpe seg.
- Ønsker styrket ROS, eks drikkevannskilder, unngå utbygging i natur- og friluftsområder, vassdrag, overvann. ROS-analyse utføres av ekstern konsulent (HR Prosjekt). Blir forbedring fra forrige arealplan, bl.a. gjøres boreprøver i felt for å avdekke naturfare.
- Fritidsbebyggelse og camping – eksisterende klynger i Eidsfjorden og Raftsundet.
- Tettsteder: Stokmarknes-Melbu-Sandnes – finne indre og ytre grense (jf. SSBs metode) → utviklingsretning og -måte. Sentrumsomland – skal ligge innenfor 20 minutters gang- og sykkelavstand.
- Restriktiv på jordvern! Sikre reindriftsarealer på Hinnøya, dialog.
- Kulturvern – politisk bestilling av kulturminneplan!

- Natur og biologisk mangfold – små naturområder og viktige nærområder. I gjeldende plan er få forklaringer på innholdet i hensynssone for natur (H560), → konkretiseres og «vaskes». Kulturlandskap, gjengroing, beiteområder i utmark. Randsoner til verneområder - tekniske inngrep skal vurderes. Motorferdsel i utmark → organisert leiekjøring. Etablering av fiskeløyper for naturforvaltning. Masseuttak – vurderes i forhold til behov.
- Praksis for dispensasjon skal presiseres.
- Samiske interesser er for første gang (historisk!) løftet inn i planen – skal synliggjøre, bevisstgjøre og utvikle. Samisk vegskilting (med egen saksbehandler), for mer samisk sfære i Hadsel, som opprinnelig var største samekommune i Vesterålen.
- Andre tema: Trafikksikkerhet. Stokmarknes lufthavn. Klimatilpassing. Vann. Naturbasert reiseliv. Satsing i de ulike geografiske områder. Har tro på regionveksttaler.
- Retningslinjer for behandling av innspill som «setter skapet på plass» slik at kommunen selv har styring på arealbruken, er lagt etter føring fra formannskapet. Arealregnskapet skal legges til grunn ved vurdering av innspillene, det må være realistiske utbyggingsformål (og mindre tiltak som flytebrygger, garasjer, gapahuker o.l. vises ikke i planen).

Spørsmål og kommentarer til arbeidet med kommuneplanens arealdel, Hadsel:

Nordland fylkeskommune (KE): Klokt å ha med byggesak siden de skal følge opp etterpå.

Hadsel kommune (HCH): I nåværende arealplan er det hensynssoner for framtidig regulering, disse har vel tidsbegrensning - bør disse «vaskes» vekk?

Statsforvalteren (SES): Båndlegging for regulering gjelder for 4 år, og kan fornyes med inntil 4 år.

Man har et godt utgangspunkt i planmaterialet, og har tatt en grundig gjennomgang. Arealstrategiene ser veldig bra ut, om man holder seg til dette blir interessene godt ivaretatt. Representerer også reindrift og landbruk i dag - reindriften er sårbar, kan bli konflikt med hyttebygging. Det kan også bli konflikt med hensyn til å skaffe byggeklare næringsarealer, uten at man vet hva slags næring som kommer - urovekkende med «overskuddsplanlegging» av næringsarealer uten kommuneoverskuende planlegging. Kan føre til nedbygging av nærområder, utfylling m.m., man må se hva som ønskes ivaretatt. Anbefaler kartlegging av biologisk mangfold som grunnlag (det kan gis støtte til kartlegging av biologisk mangfold).

Hadsel kommune (HCH): Plan for biologisk mangfold kommer i planstrategien om 2 år. Administrasjonen ville ha dette nå, men må modnes politisk først, kommunen har ikke kapasitet til å gjennomføre nå.

Statsforvalteren (SES): Viser til Lofoten, der det jobbes interkommunalt med dette. Viktig å ha kunnskapsgrunnlaget på plass, være bevisst på hva man vet og ikke vet. Viktig å være obs på generelle områder – eks. strandsonen (funksjonell), men også randsoner til vassdrag (eks. Vefsna). Vær oppmerksom på at det kan gis bestemmelser her som går lengre enn bestemmelser til LNF-områder. I strandsonen langs sjøen kan det gis bestemmelser om omfang og lokalisering av brygger, naust og andre anlegg tilknyttet sjøretta næringsvirksomhet forutsatt at de er forankret i arealformålet «*bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsoner*» (6001). Dette innebærer at formålet «*bruk og vern av sjø og vassdrag mv.*» trekkes inn på land der det er aktuelt ev. å åpne for bygging av slike anlegg. Landbruk; det er nå også mulig å gi bestemmelser som styrer bebyggelse tilknyttet

landbruksvirksomhet, forutsatt at det ikke går utover landbruksdrifta (eks: unngå å bygge på myr). Klimagassutslipp – Statsforvalteren har en mal for beregning av utslipp fra myr som kan brukes. *Arealregnskapet fra Hadsel er det beste jeg har sett så langt. Uten arealregnskap driver kommunen arealplanlaging og ikke -planlegging.*

Spent på å se hva som kommer i arealregnskap 2.0. Avløpsanlegg – bør være på plass før bygging.

NVE (IJV): Veldig bra og interessant gjennomgang, interessant kommentar fra Statsforvalteren. Veldig bra at overvann er tatt inn, med infiltrasjon, fordrøyning - positivt. Bra med arealregnskap. Overvann – hva har vi, hva trengs for å håndtere det. NVE jobber med ny veileder for håndtering av overvann, med eksempler fra andre kommuner.

Hadsel kommune (HCH): Ivaretas av ingeniør med utdannelse på overvann.

Sámediggi/Sametinget (AST): Arbeider i Sametingets seksjon for areal og miljø. Takker for fin gjennomgang. Generell tilbakemelding, vil komme mer konkret tilbake når tiltak kartfestes. Positivt at samiske interesser synliggjøres, at det er tatt inn i arealpolitiske retningslinjer, og at samiske interesser og reindrift er tatt inn også under samlet virkning i KU. Må også se på reinbeitedistrikt som er store, og se på utfordringer óg i nabokommuner for helhetlig oversikt. Det kan være utfordringer med fritidsboligbygging – har konfliktpotensial med hensyn til reindrift. Viktig med dialog med samiske interesser tidlig, positivt at dette legges opp til. Konsultasjoner med samiske interessere (trådte i kraft 1.7.2021), viser til egen [veileder](#), kan også spørre oss i Sametinget om dere ønsker veiledning angående konsultasjon. Ønsker lykke til med arbeidet.

Nordland fylkeskommune (KE): Gjelder dette med konsultasjon også plan- og bygningslovsaker?

Sámediggi/Sametinget (AST): Ja, dette gjelder alle saker, forskrifter og andre beslutninger eller tiltak som vil kunne påvirke samiske interesser direkte. Sametinget har ikke konsultasjonsrett i saker hvor Sametinget har innsigelsesadgang etter plan- og bygningsloven § 5-4. Andre representanter for samiske interesser kan ha konsultasjonsrett i slike saker.

Forsvarsbygg (TEJL): Forsvarsbygg har ikke fått saker fra Hadsel på høring etter 2014... Hva kan det skyldes?

Hadsel kommune (HCH): Det må ha skjedd en feil, vil bli rettet. Forsvarets interesser knytter seg først og fremst til øvelsesområder i sørvest, først og fremst i kystsoneplanen.

Forsvarsbygg (TEJL): Kystsoneplanen – vil det bli egne vedtak for henholdsvis kystsoneplanen og kommuneplanens arealdel på land, eller vil sjø og land vedtas under ett?

Hadsel kommune (HCH): Disse skal samles, kystsoneplanen skal inngå i kommuneplanens arealdel, én plan.

Mattilsynet (TR): Takker for god og grundig gjennomgang. Drikkevann; bra at man har fokus på det og at det skal gjøres oppgradering av drikkevann. Det er ikke sagt noe om hastighet/framdrift på dette, finnes kanskje i hovedplan for vann?

Hadsel kommune (HCH): Hadsels hovedplan for vann er under revisjon, dette ivaretas av 2 ingeniører med samarbeid opp mot KPA. Detaljer om vannforsyning, utskiftning av

ledningsnett, tidsplan osv. kommer i egen Hovedplan for vann og i egen Hovedplan for avløp.

Mattilsynet (TR): Ber om å få disse på høring (heller før, enn på et seinere tidspunkt da det kan gjøre vondt...).

Nordland fylkeskommune (TB): Den største utfordringen med hensyn til veiforvaltninga er spredt bolig- og fritidsbebyggelse, dette med tanke på trafikksikkerhet, transportbehov mv. Anbefaler å ta kontakt i tilfelle det kommer slike innspill. Gjør oppmerksom på at rammeplanen er under rulling, når den er vedtatt, vil den overstyre veglovens bestemmelser. Bør ta inn rammeplanen som en bestemmelse – fylkeskommunen tar gjerne en dialog på det.

Nordland fylkeskommune (KE): Nærfriluftsområder – ha i bakhodet at også nye områder kan sikres ved statlig sikring.

Hadsel kommune (HCH): Har selv prosjektlederansvar for ny folkehelseplan – nærområder i og inntil boligområder blir tatt med som folkehelseverdier i det arbeidet.

Nordland fylkeskommune (KE): Det kan for oversiktens skyld lages et eget temakart for grøntområder, uten at dette trenger å være juridisk bindende.

Hadsel kommune (HCH): Ja, skal sammenstilles med friluftsområdene kartlagt i Naturbase, der noen områder er sentrumsnære.

Statsforvalteren (SES): Tilbake til forholdet mellom kystzoneplanen og landdelen. *Bruk av sjø og vassdrag* og land bør ses i sammenheng. Kystzoneplanen ser bare på sjø, men anbefaler at man vurderer å trekke arealet inn på land for å se dette i sammenheng.

Hadsel kommune HCH: Hadsel syntes dette var naturlig å ta inn i kystzoneplanen, men ble nedstemt. Dette må Hadsel ta selv, har en mulighet ved politisk behandling.

Statsforvalteren (SES): Viser til Lødingen, som har laget et arealregnskap over hytter og som konsekvens av dette er det ikke lagt ut nye hytteområder i ny plan. Sjekk også ut www.planlegging.no, denne er oppdatert og har mye godt innhold. Miljødirektoratet har også utarbeidet god veiledning, bl.a. «[Konsekvensutredninger for klima og miljø](#)» (Miljødirektoratet).

Hadsel kommune (HCH): Godt fornøyd med tilbakemeldingene.

Nordland fylkeskommune (KE): La det være lav terskel for å ta kontakt!

Nordland fylkeskommune ved Katrine Erikstad takker kommunen for en nyttig gjennomgang, alle takkes for frammøtet, og ønskes god dag videre!